

Súd: Krajský súd Košice  
Spisová značka: 2Co/61/2015  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7614219766  
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2015  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboš Kunay  
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7614219766.1

## Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci navrhovateľky K.Í. M., E.. XX.XX.XXXX, bývajúcej v S. E. K., J. Č.. XX, zastúpenej Mgr. Máriou Baranovou, advokátkou, so sídlom v Spišskej Novej Vsi, Zimná č. 58, proti odporcovi Š. M., E.. XX.X.XXXX, trvale bývajúcemu v S. E. K., J. Č.. XX, o nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 5.12.2014, č. k. 10C/158/2014-26 takto

### rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie okrem výroku, ktorým bol odporcovi nariadený zákaz priblíženia sa k navrhovateľke na vzdialenosť 5 metrov.

M e n í uznesenie vo výroku, ktorým bol odporcovi nariadený zákaz priblíženia sa k navrhovateľke na vzdialenosť 5 metrov tak, že v tejto časti návrh zamietá.

### o d ô v o d n e n i e :

Súd napadnutým uznesením

- nariadil odporcovi Š. M., zákaz priblíženia sa k navrhovateľke K. M., na vzdialenosť 5 m a zdržať sa vstupu do rodinného domu na ulici J. S.. Č.. XXXX, orientačné číslo XX, stojaceho na parcele CKN č. 10010/54 - zastavané plochy a nádvorja o výmere 187 m<sup>2</sup> v kat. úz. S. E. K., zapísaného na LV č. XXXX u Okresného úradu S. E. K., katastrálny odbor, do právoplatného rozhodnutia o jeho vylúčení z užívania predmetného rodinného domu,

- uložil navrhovateľke, aby v lehote 30 dní od doručenia tohto uznesenia podala na súd návrh na začatie konania o vylúčení odporcu z užívania predmetného rodinného domu,

- vyslovil, že predbežné opatrenie bude trvať do právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci

samej v konaní o návrhu navrhovateľky na obmedzenie alebo vylúčenie užívacieho práva

odporcu k predmetným nehnuteľnostiam. V prípade, že v lehote 30 dní navrhovateľka

takýto návrh na súd nepodá, toto predbežné opatrenie bude trvať a mať účinnosť do 40 od

jeho doručenia účastníkom,

- rozhodol, že o trovách konania o tomto predbežnom opatrení bude rozhodnuté v rozhodnutí vo veci samej.

Rozhodol tak o návrhu navrhovateľky, ktorým sa na súde domáhala zákazu priblíženia sa odporcu k jej osobe na vzdialenosť 5 m, zároveň žiadala nariadiť odporcovi povinnosť zdržať sa vstupu do rodinného domu na ulici J. Č.. XX K. S. E. K. s tým, že sa žalobou bude domáhať vylúčenia odporcu z užívania predmetného rodinného domu. Z návrhu navrhovateľky a priložených dôkazov súd vzal za preukázané, že účastníci sú v rozvode konaní z dôvodu dlhodobých konfliktov a navrhovateľkou tvrdeného fyzického násillia voči jej osobe. Po poslednom útoku odporcu navrhovateľka vyhľadala lekárske ošetrovanie a lekár, ktorý ju ošetroval podal na odporcu trestné oznámenie, pričom konanie sa vedie pod spisovou značkou ČVS: F.-XXX/X-K.-S.-XXXX. Predložila súdu ako dôkaz znalecký posudok č. 84/2014 súdnej znalkyne Z.. C. S., pričom zadávateľom tohto posudku bolo Okresné riaditeľstvo PZ v S. E. K. a z tohto posudku vzal preukázané okrem iného je uvedené, že sa u navrhovateľky sa začína rozvíjať syndróm týranej osoby. V návrhu tvrdila, že aj keď odporca deklaroval, že sa z domu odsťahoval z dôvodu dlhodobých nezhôd, pravidelne do domu chodí, bezdôvodne privoláva políciu s tým, že práve ona ho fyzicky napáda. Pokiaľ ho do domu vpustí, tak odporca ju napáda slovne i fyzicky, vyhráža sa, že ju zničí, dá ju zatvoriť do väzenia, lebo mu každý uverí. Svojím konaním vzbudzuje u nej neustály strach, lebo je násilník a má agresívnu povahu. Jeho agresivita sa len vystupňovala po tom, čo bola vypovedať na polícii v súvislosti s trestným oznámením lekára.

Po právnom posúdení veci v zmysle § 74 ods. 1 O.s.p., 76 ods. 1 písm. g/ O.s.p., § 76 ods. 3 O.s.p., § 75 ods. 5 O.s.p., súd nariadil vyššie uvedené predbežné opatrenie, dôvodil, že v danej veci navrhovateľka dostatočným spôsobom uniesla dôkazné bremeno v súvislosti s preukázaním dôvodného podozrenia odporcu z násillia voči jej osobe. Urobila tak relevantnými a hodnovernými dôkazmi akými sú výpis listu vlastníctva, lekáorskými správami, ale aj znaleckým posudkom. Keďže ide o dočasnú úpravu vzťahov ohľadne spoločného bývania účastníkov v rodinnom dome, ktorý patrí do ich bezpodielového spoluvlastníctva, je potrebné riešiť ich situáciu ohľadne užívania tejto spoločnej nehnuteľnosti s poukazom na zákonné ustanovenie Občianskeho zákonníka, a to § 705a.

Proti nariadenému predbežnému opatreniu v zákonnej lehote podal odvolanie odporca. Navrhol, aby odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa tak, že návrh navrhovateľky v celom rozsahu zamietne. Uplatnil si náhradu trov konania. Uviedol, že tvrdenia navrhovateľky v návrhu na vydanie predbežného opatrenia sú nepravdivé a zavádzajúce. Pravdou je, že navrhovateľka podala návrh na Okresný súd Spišská Nová Ves o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom, ktoré konanie sa vedie pod sp.zn. 15P/215/2014 a toto konanie nie je ukončené. Taktiež prebieha konanie pod sp.zn. ČVS: F.:XXX/X-K.-S.-XXXX, ktoré je v štádiu šetrenia, t.j. vo veci prebieha vyšetovanie, vec tiež nie je uzavretá, ale nebolo začaté ani trestné stíhanie. Odporca v odvolaní tvrdil, že práve naopak konanie navrhovateľky počas obdobia, keď manželia žili v spoločnej domácnosti, bolo vulgárne a práve ona ho aj v prítomnosti ich detí fyzicky napádala. Práve z dôvodu jej neadekvátneho chovania bol nútený viackrát privolať políciu, no navrhovateľky v agresivite nepoľavovala ani v prítomnosti polície. Bol to on, ktorý sa snažil s ňou komunikovať, aj v súvislosti s rozvodovým konaním a dohodnúť sa aj o úprave ich práv a povinností ich maloletým deťom, no navrhovateľka o to neprejavovala žiaden záujem. Predložil súdu viaceré lekárske správy, keď vyhľadal práve on lekárske ošetrovanie v súvislosti s fyzickými napadnutiami zo strany navrhovateľky. Poukázal na to, že pokiaľ prichádzal do rodinného domu tak za účelom stretávania sa s maloletými deťmi, od ktorých sa dozvedel, že navrhovateľka má v úmysle odísť s nimi do G., kde žije jej matka. Deti nemajú záujem o vycestovanie a odporca vyjadril obavy, že takto matka detí pripravuje na odchod mimo územia Slovenskej republiky. Má vedomosti, že dokonca ponúka ich spoločný rodinný dom na odpredaj cez realitnú kanceláriu. Dňa 19.12.2014 podal návrh na vydanie predbežného opatrenia, aby súd zakázal matke detí vycestovať spolu s deťmi mimo územia Slovenskej republiky. Poukázal na článok 23 ods. 1 a ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky na slobodu pohybu a pobytu, ktorá je Ústavou zaručená. Táto sloboda môže byť obmedzená zákonom, ak je to nevyhnutné, pre bezpečnosť štátu, udržanie verejného poriadku, ochranu zdravia alebo ochranu práv a slobôd iných a na vymedzených územiach aj v záujme ochrany prírody. Zákaz priblíženia, ktorý žiadala navrhovateľka a ktorý nariadil aj súd, je možné vydať len za predpokladu splnenia formálnych a materiálnych podmienok. Takouto formálnou podmienkou sú ustanovenia Trestného zákona Trestného poriadku, kde v zmysle § 51 ods. 1,2 Trestného zákona za podmienok uvedených v § 49 ods. 1 podmienienečne odložiť výkon trestu odňatia slobody neprevyšujúceho tri roky, ak páchatelovi sa zároveň uloží probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe. Vtedy súd môže uložiť obmedzenia alebo povinnosti, ktoré sú súčasťou probačného dohľadu, pričom podľa § 51 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona možno uložiť povinnosť nepriblížiť sa k poškodenému

na vzdialenosť menšiu ako 5 m a nezdržiavať sa v blízkosti obydlia poškodeného. Tieto obmedzenia a povinnosti sú teda len v určitom vzťahu k spáchaniu trestného činu a v podstate predstavujú príkaz na pozitívne správanie sa páchatel'a viesť riadny spôsob života. Možno to uložiť iba osobe, ktorej sa ukladá trest odňatia slobody s jeho podmieneným odkladom, t.j. osobe, ktorá je uznaná vinnou zo spáchania niektorého z trestných činov. Trestný poriadok upravuje možnosť uloženia zákazu priblíženia sa na určitú vzdialenosť vo svojom § 82 ods. 1 písm. h/ a ods. 2, podľa ktorého ak sudca pre prípravné konanie alebo súd rozhodol podľa § 80 alebo § 81, že sa obvinený ponecháva na slobode, alebo že sa z väzby prepúšťa na slobodu, na posilnenie účelu, ktorý by sa inak dosiahol väzbou, môže orgán rozhodujúci o väzbe zároveň uložiť jedno alebo viac primeraných obmedzení alebo povinností, najmä zákaz styku s určitými osobami alebo zákaz úmyselne sa priblížiť určitej osobe na vzdialenosť menšiu ako 5 m. Toto obmedzenie môže uložiť súd tiež len v prípade, ak prebieha trestné konanie, v ktorom sa rozhoduje o väzbe obvineného ako zaisťovacieho prostriedku, pričom doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania, alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že ujde, bude pôsobiť na svedkov alebo bude pokračovať v trestnej činnosti. K odvolaniu pripojil okrem potvrdenia o lekárskom ošetrení odporcu aj trestné oznámenie, ktoré podal dňa 15.11.2014 na Okresnú prokuratúru Spišská Nová Ves v súvislosti s fyzickým napadnutím manželkou, záznam Okresného riaditeľstva Policajného zboru, odbor poriadkovej polície, Obvodné oddelenie PZ v S. E. K. pod č. F.-S.-F. X/XXXX-Z. zo dňa 3.11.2014 a kópiu návrhu na vydanie predbežného opatrenia - zákaz matke maloletých detí s maloletými deťmi vycestovať. Pripojil tiež výtlačok z internetovej stránky I..S. - hlavná stránka, kde medzi najnovšie ponuky je zaradený aj rodinný dom účastníkov tohto konania, ktorý táto realitná kancelária ponúka na predaj.

Odvolací súd podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. prejednal odvolanie odporcu bez nariadenia pojednávania a v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 212 ods. 1,3 O.s.p. a dospel k záveru, že jeho odvolanie je dôvodné čiastočne, avšak nie v samotnej opodstatnenosti navrhovateľkou uplatneného návrhu.

Z obsahu odvolania odporcu vyplýva, že odvolanie podal z dovodov uvedených v § 205 ods. 2 písm. e), f) O.s.p..

Podľa § 205 ods. 2 písm. e) ak účastník oprávnené uplatní nové dôkazné prostriedky v súlade s § 205a ods. 1 písm. c) a d) a z týchto skutočností vyplynie skutkový stav, ktorý je v rozpore so zisteným skutkovým stavom tvoriacim základ napadnutého rozhodnutia, je zřejmé, že súd prvého stupňa zistil skutkový stav, ktorý ako základ rozhodnutia neobstojí.

Nesprávne posúdenie veci podľa ustanovenia § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p. môže spočívať v tom, že súd prvého stupňa posúdil vec podľa nesprávneho právneho predpisu, alebo, že správne použitý právny predpis nesprávne vyložil, prípadne ho na zistený skutkový stav veci nesprávne aplikoval. K nesprávne právnemu posúdeniu môže dôjsť aj pri použití zodpovedajúceho právneho predpisu, za predpokladu, že také ustanovenie je súdom prvého stupňa nesprávne interpretované a interpretácia inak adekvátneho právneho predpisu by zapríčinila nedostatočné zistenie skutkového stavu.

Odvolací súd konštatuje, že uznesenie súdu prvého stupňa napadnutým odvolaním vychádza z dostatočne zisteného skutkového stavu a aj po uplatnení nových dôkazných prostriedkov odporcom v odvolaní zistený skutkový stav obstojí ako základ pre rozhodnutie o nariadení predbežného opatrenia. Súd použil tiež správny právny predpis (§ 76 ods. 1 písm. g/, ods. 3 O.s.p.), avšak tento nesprávne čiastočne aplikoval, keď výrok nariadeného predbežného opatrenia nezodpovedá dikcii ustanovenia § 76 ods. 1 písm. g/ O.s.p. a sú opodstatnené námietky odporcu - odvolateľa, že obmedzenie, ako ho formuloval súd prvého stupňa v napadnutom uznesení, možno uložiť len na základe ustanovení Trestného zákona a Trestného poriadku.

Podľa § 76 ods. 1 písm. g/, ods. 3 O.s.p. predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä aby nevstupoval dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivý z násillia. Súd pri nariadení predbežného opatrenia uloží navrhovateľovi, aby v lehote, ktorú

mu určí, podal návrh na začatie konania na súde alebo na rozhodcovskom súde; ak ide o konanie, ktoré možno začať aj bez návrhu, súd vydá uznesenie o začatí konania. Môže tiež určiť, že predbežné opatrenie bude trvať len po určený čas.

V posudzovanom prípade návrh na nariadenie predbežného opatrenia bol podaný pred začatím konania vo veci samej. Z obsahu spisu nevyplýva, že navrhovateľka podala návrh na nariadenie predbežného opatrenia po takom správaní sa navrhovateľa a po zásahu polície, kde by polícia postupovala podľa § 27a zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov, kedy je policajt oprávnený vykazať z bytu, domu alebo iného priestoru spoločne obývaného s ohrozenou osobou a aj z jeho bezprostredného okolia osobu, u ktorej možno na základe zistených skutočností očakávať útok na život, zdravie, slobodu alebo zvlášť závažný útok na ľudskú dôstojnosť ohrozenej osoby, najmä vzhľadom na predchádzajúce takéto útoky. Taktiež súd prvého stupňa pred rozhodnutím o nariadení predbežného opatrenia nenariadil pojednávanie v zmysle ustanovenia § 75b ods. 1 O.s.p., rozhodol na základe navrhovateľkiných tvrdení a k návrhu priložených dôkazov. Z priložených dôkazov (k návrhu ale i k odvolaniu) však vyplynulo, že medzi účastníkmi konania sú manželské nezhody, ktoré vyústili do podania návrhu na rozvod manželstva navrhovateľkou a že v manželstve účastníkov dochádzalo k aj fyzickým útokom.

Cieľom predbežných opatrení v občianskom súdnom konaní je provizórna úprava pomerov účastníkov konania s cieľom umožniť ničím nerušené judikovanie vo veci samej. Takéto rozhodnutie je dočasné, obmedzuje sa na dosiahnutie len predbežných účinkov, neprejudikuje výsledok konania pred súdom a jeho zásahy a dôsledky, pokiaľ ide o právne postavenie povinnej osoby, sa musia minimalizovať so zreteľom na jeho zabezpečovací charakter.

Odvolací súd vzhľadom na odporcom v odvolaní poukazovaným právom na slobodu pohybu a pobytu, zaručovaným mu Ústavou Slovenskej republiky uvádza, že právo na ochranu života a zdravia, ktoré je násilníkom ohrozované, má absolútnu povahu, a teda je silnejšie ako vlastnícke právo násilníka, či právo, ktoré mu vyplýva z bezpodielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti. Vlastnícke právo zostáva zachované, obmedzí sa len jedna jeho zložka - ius utendi. Z dikcie zákonného ustanovenia § 76 ods. 1 písm. g/ O.s.p. vyplýva možnosť súdnym rozhodnutím zamedziť osobám, dopúšťajúcim sa násillia na blízkej osobe, dopúšťať sa takého konania ich vylúčením z užívania bytu (domu). Právo nebyť vystavovaný domácemu násilliu alebo jeho bezprostrednej hrozbe je základným ľudským právom, pretože toto právo je zaručené aj Ústavou Slovenskej republiky, ktorá zakotvuje právo na nedotknuteľnosť súkromného života osoby, čo v sebe zahŕňa aj právo na pokojný rodinný život. Neznesiteľnosť spolužitia v dôsledku fyzického alebo psychického násillia musí mať značnú intenzitu, musí byť dlhotrvajúce a stupňujúcej intenzity.

V tejto spojitosti možno dodať, že povinná osoba nielenže nie je zbavená svojich práv, ale môže uplatniť aj ich ochranu, napríklad tak, že navrhne vypratanie osôb, voči ktorým sa dopúšťa násillia, zaiste za predpokladov poskytnutia bytovej náhrady. Taktiež pokiaľ odporca poukazuje na aktivity navrhovateľky v súvislosti s ponukou na predaj spoločného predmetného rodinného domu, ide o skutočnosť, ktorá nemá vplyv na rozhodnutie o predbežnom opatrení v tomto konaní, lebo odporca má zákonné prostriedky na zamedzenie (ak je potrebné i predbežným opatrením) takéhoto predaja.

Predpokladom na nariadenie predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. g/ O.s.p. je to, že povinná osoba je dôvodne podozrivá z násillia, predovšetkým fyzického násillia, hoci sa nedá vylúčiť ani psychické týranie. Dôvodnosť podozrenia nemá kvalitu podozrenia potrebného na začatie trestného stíhania alebo priestupkového konania, a preto súd nemusí uvažovať o vzťahu podozrenia k prípadnému trestnému alebo inému obdobnému postihu povinnej osoby. Osvedčenie takého podozrenia musí vyplývať napríklad z obsahu trestného oznámenia alebo oznámenia priestupku, prípadne z iných relevantných dôkazov.

Odvolací súd starostlivo zvážil všetky predložené dôkazy v súvislosti s návrhom na nariadenie predbežného opatrenia ale i s odvolaním odporcu a dospel k záveru, že navrhovateľka dostatočným spôsobom preukázala dôvodné podozrenie odporcu z násillia voči jej osobe. K odvolaniu pripojil

odporca tiež dôkazy, ktorými preukazoval násilie zo strany navrhovateľky voči jeho osobe, avšak dôkazy predložené navrhovateľkou, najmä znalecký posudok, v záveroch ktorého je objektívne konštatovaný rozvíjajúci sa syndróm týranej ženy u navrhovateľky, prebiehajúce vyšetovanie na základe oznámenia ošetrojúceho lekára, osvedčujú také správanie sa odporcu voči navrhovateľke, že aj odvolací súd dospel k záveru, že je nevyhnutne potrebné dočasne upraviť dočasne vzťahy medzi účastníkmi. V neposlednom rade navrhovateľka označená odporcom v odvolaní za násilníčku je žena, ktorá svojou fyziologickou podstatou je objektívne vnímaná a považovaná za slabšie pohlavie a odporca ako muž má fyzické danosti, že následky jeho násilného správania sa majú vážnejšie následky.

S konštatovaním, že v danom prípade pre nariadenie predbežného opatrenia sú splnené zákonné podmienky, odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil, okrem výroku o nariadení zákazu odporcovi priblížiť sa k navrhovateľke. V tejto časti zmenil uznesenie súdu prvého stupňa tak, že návrh zamietol ako nemajúci oporu v občianskoprávných predpisoch.

O trovách odvolacieho konania bude rozhodnuté v rozhodnutí vo veci samej, keďže ako vyplýva z úradného záznamu z 29.1.2015, na Okresnom súde Spišská Nová Ves už prebieha konanie začaté na návrh navrhovateľky o vylúčenie odporcu z užívania nehnuteľnosti pod spisovou značkou 4C/332/2014.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov)

**Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.